

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Т.М. Чиженок, Ю.О. Коваленко, В.О. Тищенко

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності «Фізична культура і спорт»
освітньо-професійних програм «Фізичне виховання» та «Спорт»

Затверджено
вченою радою ЗНУ
Протокол _____

Запоріжжя
2020

УДК 378. 147.091.33–027.22 : 796 (076.5)

Ч 591

Чиженок Т.М., Коваленко Ю.О., Тищенко В.О. Теорія і методика фізичного виховання: методичні рекомендації до виконання курсових робіт для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Фізичне виховання» та «Спорт». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 40 с.

У навчально-методичному виданні подано вимоги до написання та оформлення курсової роботи з дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання».

Охарактеризовано структуру змісту роботи, методику написання окремих розділів, а також принцип підготовки до захисту курсової роботи. Подано приклади всіх структурних елементів курсової роботи.

Для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Фізичне виховання» та «Спорт».

Рецензент

М.В. Маліков, д-р. біол. наук, декан факультету фізичного виховання

Відповідальний за випуск

А.П. Конох, д-р. пед. наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Вибір теми, закріплення наукового керівника курсової роботи.....	6
2 Структура і зміст роботи	9
3 Методика написання окремих розділів	10
3.1 Вступ	10
3.2 Огляд літератури.....	12
3.3 Завдання, методи та організація дослідження	13
3.4 Результати дослідження та їх обговорення	14
3.5 Висновки	21
3.6 Складання переліку джерел, які використовуються при написанні курсової роботи.....	23
4 Основні вимоги до оформлення роботи	30
5 Підготовка до захисту та порядок захисту курсової роботи	32
6 Академічна доброчесність при написанні курсової роботи.....	35
7 Критерії оцінювання курсової роботи.....	36
8 Додатки.....	37
Додаток А Приклад оформлення таблиці.....	37
Додаток Б Приклад оформлення рисунка.....	38
Додаток В Приклад оформлення титульного аркуша.....	39

ВСТУП

Написання курсової роботи передбачено навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Фізичне виховання» та «Спорт».

Курсова робота є одним із важливих етапів підготовки студентів до екзамену з дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання», написання атестаційних робіт, проведення науково-дослідної роботи і самостійної практичної діяльності після закінчення університету.

Курсова робота – самостійна робота дослідницького характеру, спрямована на вивчення конкретної проблеми.

Як форма науково-дослідної роботи курсова робота сприяє вдосконаленню професійної готовності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту.

Тематика курсових робіт відповідає змістовій програмі дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання».

Курсові роботи за змістом можуть бути:

- теоретичного характеру, які виконуються на основі аналітичного збору літературних даних з обраної теми;
- емпіричного характеру, які виконуються на основі аналізу передового досвіду роботи спеціалістів фізичної культури та спорту, власного досвіду студента, документів планування, обліку і звітності, які відображають навчально-тренувальний чи виховний процес;
- експериментальні, виконані на основі результатів власних досліджень;
- конструктивного характеру – виготовлення приборів, наочних посібників, тренажерів, макетів з описанням інструкції їх використання чи вивчення їх ефективності в експерименті.

Оформлення курсової роботи повинно відповідати визначеним вимогам.

Методичні рекомендації включають загальні вимоги до порядку подання матеріалів курсової роботи, структурних елементів, таких як вступ, основна частина, висновки, додатки.

У методичних рекомендаціях наведені приклади оформлення курсової роботи: титульних аркушів, змісту та інших елементів структури курсової роботи; також викладені загальні вимоги до правил оформлення курсової роботи – частин, розділів, ілюстрацій, таблиць, формул і т.п.

Методичні рекомендації встановлюють загальні вимоги до підбору та опрацювання наукової та нормативної літератури.

Неодмінною умовою написання курсової роботи з дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» є дотримання академічної доброчесності. Згідно з ч. 3 ст. 42 ЗУ «Про освіту» дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається (ч. 4 ст. 42 ЗУ «Про освіту»):

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

1 ВИБІР ТЕМИ, ЗАКРІПЛЕННЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Вибір теми – початковий етап виконання курсової роботи, що зумовлює особливості реалізації усіх наступних етапів.

Тема курсової роботи має бути обрана студентом самостійно, як правило із загального переліку тем курсових робіт за дисципліною, що затверджується на засіданні кафедри, яка здійснює викладання відповідної нормативної дисципліни на поточний навчальний рік.

Одна і та сама тема може виконуватись кількома студентами одночасно.

Підставою закріплення обраної теми курсової роботи за студентом є її реєстрація на кафедрі у відповідному журналі.

Науковий керівник надає попередні консультації, здійснює перевірку курсової роботи, консультації щодо захисту курсової роботи.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Дослідження взаємозв'язку між фізичною підготовленістю та соматичним здоров'ям дівчат різного віку.
2. Дослідження взаємозв'язку між фізичною підготовленістю та соматичним здоров'ям підлітків.
3. Дослідження взаємозв'язку між фізичною підготовленістю та соматичним здоров'ям юнаків старшого віку.
4. Розвиток різних форм прояву швидкості дітей шкільного віку.
5. Динаміка розвитку статичної силової витривалості у віковому аспекті.
6. Дослідження впливу ізометричних та динамічних вправ на розвиток сили учнів загальноосвітніх шкіл.
7. Система педагогічного контролю за процесом фізичного виховання учнів загальноосвітньої школи.
8. Виховання силових здібностей у дітей молодшого шкільного віку.
9. Методика виховання силових здібностей у дітей середнього шкільного віку.
10. Методика виховання силових здібностей у дітей старшого шкільного віку.
11. Дослідження розвитку динамічної силової витривалості у віковому аспекті.
12. Порівняльна характеристика розвитку швидкості у дівчат та юнаків загальноосвітньої школи.
13. Виховання стрибкової витривалості у дітей в залежності від вікових особливостей.
14. Дослідження проявлення гнучкості у дітей різного шкільного віку.
15. Оцінка розвитку координаційних здібностей в залежності від вікових особливостей дітей.
16. Дослідження розвитку рухових якостей методом «колового тренування» на уроках фізичної культури.
17. Вивчення досвіду організації позакласної фізкультурно-масової роботи в загальноосвітніх школах м.Запоріжжя.

18. Обґрунтування критеріїв ефективності уроку з фізичної культури в загальноосвітніх школах.
19. Вплив домашніх завдань з фізичної культури на розвиток фізичних якостей учнів загальноосвітніх шкіл.
20. Дослідження рухової активності учнів загальноосвітніх шкіл різного профілю.
21. Вивчення вікової динаміки фізичного розвитку учнів в залежності від віку та статі.
22. Дослідження фізичної готовності старшокласників до військової служби.
23. Дослідження спортивних інтересів у учнів загальноосвітньої школи.
24. Динаміка прояви показників гнучкості під впливом різного педагогічного впливу у учнів різних класів.
25. Дослідження рівня здоров'я та умов праці вчителя фізичної культури загальноосвітніх шкіл.
26. Дослідження фізичної підготовленості учнів старшого шкільного віку зі спортивного профільного навчання.
27. Дослідження розвитку рухових якостей у дітей з низьким рівнем фізичної підготовленості.
28. Дослідження розвитку рівноваги у дітей різного шкільного віку.
29. Дослідження дозування вправ з розвитку рухливості у різних суглобах дітей шкільного віку.
30. Дослідження рівня теоретичних знань з фізичного виховання у учнів загальноосвітніх шкіл.
31. Дослідження рівня оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-ти бальною системою різних класів в загальноосвітніх школах.
32. Дослідження контролю за технікою виконання рухових умінь і навичок учнів молодших класів.
33. Дослідження контролю за технікою виконання рухових умінь і навичок учнів середніх класів.
34. Дослідження контролю за технікою виконання рухових умінь і навичок учнів старших класів.
35. Особливості роботи з агітації та пропаганди фізичної культури і спорту в загальноосвітніх школах.
36. Вивчення особливостей організації та змісту позакласної роботи у загальноосвітніх навчальних закладах.
37. Дослідження теоретичної підготовки з фізичного виховання учнів I-XI класів з різних розділів програми.
38. Дослідження рухової активності учнів різного шкільного віку.
39. Дослідження впровадження фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в загальноосвітніх школах міста Запоріжжя (досвід роботи).
40. Дослідження впливу різних рухових режимів на морфофункціональні показники школярів.
41. Дослідження фізичного розвитку дітей, які почали навчання з 6 років.
42. Досвід організації і проведення шкільних спортивних свят в загальноосвітніх школах міста Запоріжжя.

43. Дослідження сенситивних періодів розвитку рухових якостей у школярів різного віку.
44. Формування у дітей шкільного віку мотивації до занять фізичною культурою.
45. Оцінювання фізичних здібностей в залежності від соматотипу учнів.
46. Вивчення ставлення школярів до предмету «фізичне виховання» у загальноосвітніх навчальних закладах.
47. Динаміка прояву фізичних здібностей учнів загальноосвітньої школи різних районів міста Запоріжжя.
48. Визначення рухової активності дівчат-підлітків.
49. Дослідження стану та забезпеченості обладнанням з фізичної культури загальноосвітніх шкіл міста Запоріжжя.
50. Визначення показників обсягу тижневої рухової активності учнів різного шкільного віку.
51. Порівняльна характеристика програм з фізичної культури різних років навчання учнів загальноосвітніх шкіл.
52. Вивчення забезпеченості навчального процесу обладнанням з туризму загальноосвітніх шкіл м. Запоріжжя.
53. Дослідження фізичного розвитку дітей різних груп здоров'я.
54. Дослідження показників фізичної підготовленості учнів різних класів на початку навчального року.
55. Вивчення фізичних можливостей учнів основної та підготовчої медичних груп загальноосвітньої школи.
56. Дослідження вікових змін показників з різних видів стрибків у дівчат 6-16 років.
57. Дослідження вікових змін показників з різних видів стрибків у хлопців 6-16 років.
58. Вплив умов навчання на морфофункціональні можливості дітей молодшого шкільного віку.
59. Дослідження потреб та інтересів учнів старшого шкільного віку до позакласних занять з фізичної культури.
60. Характеристика показників спритності в учнів середнього шкільного віку.
61. Фізична підготовленість учнів які займаються у різних секціях з фізичної культури.
62. Дослідження впливу програми з фізичної культури на рівень фізичної підготовленості учнів 3-4 класів.
63. Дослідження режиму рухової активності дітей різного шкільного віку.
64. Дослідження реакції організму учнів на різні фізичні навантаження.
65. Основи виявлення у учнів здібностей до секційних занять різними видами спорту.
66. Вікові особливості розвитку рухових якостей: сили, швидкості, спритності, гнучкості, витривалості (рухова якість за вибором).
67. Матеріально-технічне забезпечення уроку фізичної культури у загальноосвітніх школах.

68. Особливості формування стійких інтересів до фізичної культури в учнів різного віку.
69. Дослідження фізичного розвитку учнів у різні вікові періоди: дошкільний, молодший, середній, старший шкільний (віковий період за вибором).
70. Дослідження фізичної підготовленості школярів за результатами тестування.
71. Порівняльна характеристика фізичної підготовленості учнів різних вікових груп.

2 СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота має такі розділи: 1) вступ; 2) огляд літератури; 3) завдання, методи і організація дослідження; 4) результати дослідження; 5) висновки; 6) перелік посилань; 7) додатки.

Зразок змісту курсової роботи

ЗМІСТ

Вступ	3
1 Огляд літератури	
1.1 Проблема тестування фізичної підготовленості дітей та підлітків	
1.2 Динаміка розвитку рухових якостей у дітей та підлітків	
2 Завдання, методи та організація дослідження	
2.1 Завдання дослідження	
2.2 Методи дослідження	
2.3 Організація дослідження	
3 Результати дослідження	
Висновки	
Перелік посилань	
Додатки	

3 МЕТОДИКА НАПИСАННЯ ОКРЕМИХ РОЗДІЛІВ

3.1 ВСТУП

«*Вступ*» починається з третьої сторінки. У вступі визначають коло тих питань, які розглядаються в курсовій роботі. Вступ викладається у такій послідовності:

- актуальність теми;
- об'єкт дослідження;
- суб'єкт дослідження
- мета роботи;
- робоча гіпотеза;
- теоретична значимість;
- практична значимість.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 1-2 сторінок.

Нижче наводимо зразки написання окремих компонентів «Вступу».

Тема роботи «Методика диференційованого підходу при розвитку витривалості у юнаків 7-8 класів».

Актуальність. Науково-технічний прогрес ХХ століття характеризується стрімким підвищенням темпів життя, інтенсифікацією виробництва та інших сфер діяльності людини, що в свою чергу висуває дуже високі вимоги до її психічної і фізичної роботоzдатності. Щоб успішно діяти в тій чи іншій галузі, людина зобов'язана орієнтуватися у великому потоці інформації, вибираючи тільки необхідні дані, розбиратися в новій техніці, постійно поновлювати свій багаж знань, умінь і навичок, удосконалювати себе фізично. Тобто, вступаючи в повноцінне доросле життя, юнаки та дівчата повинні мати певний запас психічної та фізичної міцності.

В основі роботоzдатності лежить така фізична якість як «витривалість», тому це з юного віку необхідно приділяти велику увагу її розвитку й удосконаленню.

Витривалість служить базою для розвитку всіх інших фізичних якостей і є основою успішного оволодіння будь-якою діяльністю.

Процес фізичного виховання учнів загальноосвітніх шкіл повинен забезпечити належну фізичну підготовленість школярів. Однак, дані багатьох численних обстежень широких контингентів учнів, свідчать про низький рівень фізичної підготовленості, що в першу чергу зумовлено недостатнім розвитком витривалості. Це викликано низьким науковим і методичним рівнем, недосконалістю систем виховання витривалості учнів в різних типах навчальних закладів (школі, вишів).

У зв'язку з цим, у процесі фізичного виховання розвитку витривалості необхідно приділяти особливу увагу, оскільки будь-яка діяльність пов'язана з подоланням втоми. Щоб учні успішно справлялися з навчальними вимогами, необхідно будувати навчальний процес з урахуванням можливостей і підготовленості учнів.

Нерозробленість даної проблеми, а також потреба в нових методиках розвитку витривалості з урахуванням диференційованого підходу до учнів і спричинили вибір теми дослідження.

Об'єкт дослідження – уроки розвитку витривалості з урахуванням диференційованого підходу.

Суб'єкт дослідження – юнаки 14-15 років з різним рівнем розвитку витривалості.

Предмет дослідження – рухові здібності юнаків 14-15 років та педагогічні закономірності їх розвитку.

Гіпотеза даного дослідження ґрунтувалась на припущенні, що розроблена методика диференційованого підходу розвитку витривалості на уроках фізичної культури в юнаків 14-15 років з використанням різноманітних засобів розвитку витривалості, дасть більш високий педагогічний ефект.

Теоретична значимість дослідження передбачає одержання відповіді на питання, про те що зроблено на основі попередніх знань.

Наприклад: В результаті аналізу одержаних даних була розроблена методика диференційованого підходу по підвищенню рівня розвитку витривалості та перевірка її ефективності на уроках фізичної культури, яка дає більш високий педагогічний ефект.

Практична значимість дослідження полягає в розробці методики диференційованого підходу при розвитку витривалості в юнаків 7-8 класів. Розроблена автором програма розвитку витривалості на уроках фізичної культури для юнаків 7-8 класів, які мають різний рівень підготовленості, може використовуватись вчителями фізичної культури загальноосвітніх шкіл. Запропонована методика позитивно впливає ще й на показники загальної фізичної підготовленості і силової витривалості. А це значить, що учням легше буде виконувати інші навчальні нормативи.

Визначення кінцевої мети курсової роботи можливе тільки за допомогою обрання об'єкта, суб'єкта та предмета дослідження. У зв'язку з цим, об'єктом дослідження може виступати урок фізичної культури, засоби фізичного виховання, суб'єктом – учень чи група учнів, а предметом – закономірності подальшого вдосконалення навчально-виховного процесу.

3.2 ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Літературний огляд у вигляді самостійної глави (розділу) займає більшу частину роботи. На цю главу відводиться приблизно 25-30% загального обсягу рукопису (30-35 сторінок).

У цьому розділі розглядається, порівнюється та аналізується точка зору авторів-дослідників з основних питань теми (проблеми), що розглядаються у вітчизняних та зарубіжних джерелах.

Викладення матеріалу можна вести або в хронологічній послідовності, або розділяти матеріал на проблемні питання. Вибір того чи іншого варіанту залежить від характеру теми та зібраних матеріалів, ступеня висвітлювання окремих питань в літературі й т.п. Якщо в розділі виділені параграфи, то їх слід назвати.

Огляд літератури рекомендується проводити в 3 етапи: 1) підбір і складання списку спеціальної літератури (значну допомогу в підборі відповідних публікацій дають різні біографічні показники); 2) аналіз тексту (читати необхідно повільно, осмислюючи зміст публікацій, намагаючись зрозуміти головні ідеї та думки автора); 3) запис основного змісту тексту.

Перед ознайомленням зі змістом корисно ознайомитись з вихідними даними книги (в якому місті вона надрукована, яке видавництво її випустило, в якому році, яким тиражем, хто редактор), що дозволить оцінити сучасність та її характер (науковий, навчальний, популярний). Потім слід прочитати вступ (передмову). Він дає можливість зорієнтуватися у головному змісті книги, зрозуміти головні ідеї автора. Далі треба переглянути список рекомендованої літератури, щоб ознайомитись з додатковою літературою з обраної теми й оцінити її обсяг.

Пристаюючи до читання основного матеріалу в книзі, доцільно виписати всі незнайомі слова й терміни у спеціальний словник із вказівкою з'ясованого смислу. Завершальним етапом вивчення літературних джерел є запис його основного змісту у вигляді цитування, складання плану тез або конспектів.

Всі літературні джерела, на які є посилання в літературному огляді, повинні бути включені в перелік посилань і пронумеровані.

У курсовій роботі треба робити посилання, яке містить тільки номер публікації за списком. Воно береться у квадратні дужки. Наприклад: [12], [15], [1-5], [5,12, 15].

Як правило, посилання розміщують у тому місці, де це найзручніше за змістом.

3.3 ЗАВДАННЯ, МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ця глава займає 3-5 сторінок.

Після огляду літератури приступають до формування 2-3 основних завдань роботи. Постановка завдання дозволяє визначити, що потрібно вивчити з даної теми, на якому контингенті проводиться експериментальне дослідження і в яких умовах будуть збиратися дані. Взагалі, чим складніші основні завдання дослідження, тим їх менше в роботі. Кожне поставлене завдання повинно мати рішення, що відображається в одному чи декількох висновках.

Наприклад: Аналізуючи літературні джерела, автор прийшов до висновку, що для того, щоб учні успішно справлялися з навчальними вимогами, необхідно будувати навчальний процес з урахуванням можливостей і підготовленості учнів.

У зв'язку з цим **завданнями** дослідження можуть бути:

1. Визначити рівень розвитку витривалості хлопчиків 7-8 класів загальноосвітньої школи.
2. Розробити методику диференційованого підходу до підвищення рівня розвитку витривалості й перевірити її ефективність.

Після визначення завдань указується, які методи дослідження використовувались для їх вирішення.

Наприклад: «Для вирішення поставлених завдань був проведений педагогічний експеримент, в процесі якого використовувались такі методи дослідження»:

1. Аналіз та узагальнення літературних джерел.
2. Педагогічні спостереження за фізичним і емоційним станом учнів під час занять.
3. Опитування (бесіда, анкетування).
4. Педагогічний експеримент.
5. Методи контрольних іспитів (тестування).
6. Пульсометрія.
7. Методи математичної статистики.

Якщо застосовувались відомі загальноприйняті методи, то їх детально не описують, а тільки вказують назву методу, його автора і рік публікації, з якої взято відомості. Застосування нової оригінальної методики вимагає повного опису з малюнками, схемами, формулами і т.д. Повністю описуються всі власні модифікації, зміни, доповнення до методики інших авторів.

Далі описуються всі об'єкти дослідження (кількість, вік, стать, медична група, стан фізичного розвитку, стан здоров'я і т.п.) і організація дослідження (школа, час та умови дослідження, особливості експериментальних груп).

Педагогічні дослідження часто є порівняльними. Порівнюють результати експериментальної групи з результатами контрольної групи. У зв'язку з цим ставляться особливі вимоги до підбору досліджуваних: досліджувані особи експериментальної і контрольної групи повинні бути максимально ідентичними за своїми зовнішніми характеристиками, які легко визначаються.

Важливим при підборі досліджуваних є визначення їх кількості. У різних за спрямованістю дослідженнях кількість досліджуваних буде неоднаковою. При масових обстеженнях кількість досліджуваних буде більшою. Якщо вимагається багаторазова реєстрація показників у одного і того ж досліджуваного, то їх кількість може бути невеликою. При однократній реєстрації показників у однієї і тієї ж дитини кількість обстежуваних осіб збільшується.

Наприклад: «У нашому дослідженні брали участь дівчата і хлопчики 11-15 років (5-8 класів) загальноосвітньої школи № 1 м. Запоріжжя в кількості 150 чоловік, по 30 чоловік у кожній статево-віковій групі. Всі учні, за даними лікарського огляду, відносяться до основної медичної групи і приблизно однакового рівня фізичного розвитку та фізичної підготовленості. Дослідження проведені у вересні-жовтні 20____ ... року. Усі контрольні вправи (тести) проводились на уроках фізичної культури в основній частині. Перед кожним тестом учням давалась попередня інструкція про зміст і умови виконання завдання та декілька спроб. Після цього кожний учень виконував три контрольних спроби на максимальний результат. Найкращий результат заносився у спеціальний протокол».

3.4 РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Це основна за обсягом частина роботи, в якій викладаються результати власного дослідження, що аналізуються у порівнянні з висновками інших авторів з цього питання, доводиться спроможність чи помилковість знайдених закономірностей, зв'язку, пояснень (тобто своєї робочої гіпотези).

Результати дослідження рекомендують викладати у формі критично-аналітичного тексту. Обсяг цього розділу включає приблизно 15-20 сторінок. При написанні тексту необхідно супроводжувати його таблицями, рисунками, схемами, фотографіями, графіками або виділяти їх у вигляді окремого додатку.

Наприклад: 1. Розвиток фізичних якостей у школярів, які мають різний рівень рухової активності (РА) показав, що сила у хлопців 8-17 років з помірною руховою активністю постійно збільшується. Так, у віці 8 років станова сила дорівнює $46,7 \pm 0,44$ кг, а в 17 років – $138,6 \pm 0,81$ кг ($P < 0,01$), сила правої кисті – відповідно $16,5 \pm 0,64$ й $49,6 \pm 0,92$ кг ($P < 0,001$), кількість підтягувань на перекладині зростає з 1 до 8 разів. Аналогічно розвиваються

швидкість, витривалість і швидкісно-силові показники. Так, хлопці 8 років стрибали в довжину з місця $1,3 \pm 0,41$ м, а в 17 років – $2,2 \pm 0,71$ м ($P < 0,001$). Результат метання набивного м'яча зріс у 2,8 рази ($P < 0,001$).

У дівчат основні фізичні якості розвиваються повільніше. Так у 8 років середній показник станової сили у них дорівнює $36,7 \pm 0,38$ кг, а в 17 років – $83,6 \pm 0,75$ кг ($P < 0,001$), стрибок у довжину з місця – відповідно $1,2 \pm 0,29$ м та $1,8 \pm 0,69$ м ($P < 0,001$).

Крім того, у дівчат спостерігається нерівномірність розвитку сили, швидкості, витривалості, швидкісно-силових показників. Результати зростають з 8 до 13-14 років, а з 14 до 15 років не змінюються. Така нерівномірність розвитку основних фізичних якостей пояснюється особливостями статевого розвитку жіночого організму.

При обстеженні учнів з низькою руховою активністю (РА) ми також виявили вікові особливості в розвитку основних фізичних якостей. Так, у дівчат 8 років, які займаються лише фізкультурою за шкільною програмою, сила правої кисті дорівнювала $11,3 \pm 0,35$ кг, а в дівчат шкіл-інтернатів – $13,8 \pm 0,76$ кг ($P < 0,01$), у дівчат 12 років – відповідно $19,6 \pm 0,32$ кг та $23,5 \pm 0,49$ кг ($P < 0,001$), у дівчат 17 років – $28,4 \pm 0,53$ і $31,2 \pm 0,49$ кг ($P < 0,001$). Хлопці 8 років з низькою РА стрибали в довжину з місця $1,36 \pm 0,36$ м, а хлопці шкіл-інтернатів – $1,37 \pm 0,41$ м ($P < 0,001$), у 13 років – відповідно $1,68 \pm 0,39$ і $1,79 \pm 0,43$ м ($P < 0,001$), у 17 років – $2,03 \pm 0,49$ і $2,28 \pm 0,54$ м ($P < 0,001$).

Аналогічні результати ми виявили і за іншими показниками.

Найвищий рівень розвитку основних фізичних якостей спостерігався у юних спортсменів. Так, у 17 років станова сила в юнаків з низькою РА дорівнювала $127 \pm 0,82$ кг, з помірною РА – $141 \pm 0,73$ кг, а в юних спортсменів – $152 \pm 0,79$ кг. Учні 15-річного віку з низькою РА підтягувалися на перекладині в середньому 4 рази, з помірною – 5,7 рази, а юні спортсмени – 7,6 рази. Дівчата 15 років з низькою РА стрибали в довжину з місця $1,59 \pm 0,57$ м, з помірною РА – $1,64 \pm 0,49$ м, а юні спортсменки – $2,06 \pm 0,41$ м. Результати бігу на 60 м у дівчат 14 років відповідно становили $11,1 \pm 0,42$ с і $9,3 \pm 0,42$ с. Аналогічна різниця спостерігалася й за іншими результатами контрольних випробувань. При цьому в усіх випадках різниця була статистично достовірною.

Дослідження показали, що у дітей і підлітків, які займаються фізичною культурою лише за шкільною програмою, найнижчі показники розвитку сили, швидкості, витривалості, а також швидкісно-силові показники в кожній віковій і статевій групі порівняно з їхніми ровесниками, у режимі дня яких передбачено інші форми занять. Це дає підставу рекомендувати збільшити кількість уроків фізичного виховання в школі і використовувати всі існуючі форми організації занять з фізичної культури в позаурочний час.

Наприклад: 2. Аналіз результатів показує, що витривалість у юнаків 7-8 класів неоднакова, що й послужило основою для диференціації учнів на три групи в залежності від рівня підготовленості. На початковому етапі дослідження середня арифметична за тестом в бігові на 1500 м склала в юнаків контрольної групи з низьким рівнем підготовленості – $491,8 \pm 2,0$ с і експериментальної групи – $492,7 \pm 1,6$ с; з середнім рівнем розвитку витривалості – $457,8 \pm 3,9$ с і $445,2 \pm 5,5$ с; з високим рівнем розвитку витривалості – $441,5 \pm 1,7$ і $409 \pm 1,9$ відповідно. Вірогідність розрізень між результатами контрольної та експериментальної групи різко прогресує по відношенню до результатів в контрольній групі (експериментальна – $459,3 \pm 1,8$, контрольна – $491,6 \pm 1,9$) в групі з низьким рівнем розвитку витривалості; (експериментальна – $415,3 \pm 4,7$, контрольна – $459,6 \pm 3,6$) з середнім рівнем; (експериментальна – $379,6 \pm 1,9$, контрольна – $411,7 \pm 1,7$) з високим рівнем розвитку витривалості.

Результати в контрольній групі по відношенню до вихідних практично залишились незмінними.

У процентному відношенні результати експериментальної групи покращились: в підгрупі з низьким рівнем підготовленості на 6,76%, з середнім рівнем на 6,65%, з високим рівнем підготовленості – на 7,25%. Якщо до експерименту розклад результатів експериментальної групи складав 33,33 % по кожній із підгруп, в залежності від рівня підготовленості, то після експерименту він став 41,6% з середнім рівнем підготовленості і 58,4% – з високим рівнем підготовленості.

Результати спостережень дозволили зробити висновок, що використання на уроці різноманітних засобів розвитку витривалості за умови диференційованого підходу дає більш високий педагогічний ефект.

Для того, щоб зробити аналіз експериментального матеріалу, треба провести його математичну обробку.

Наведемо найпростіші способи обробки експериментальних даних методами математичної статистики.

Методи математичної статистики для обробки цифрового матеріалу

Середня арифметична

Проста середня арифметична величина вираховується шляхом додання всіх одержаних значень (варіант) і ділення вирахованої суми на кількість випадків (n).

Середня арифметична вираховується за формулою:

$$X = \frac{\sum V}{N}, \text{ де } X - \text{ середня арифметична; } \sum - \text{ знак суми; } V -$$

одержані у дослідженні значення (варіанти).

Наприклад, є 10 результатів у бігові на 100 м (12.0, 12.3, 11.9, 12.5, 11.7, 12.6, 12.1, 12.4, 12.0, 12.4) Необхідно вирахувати середній результат для даної групи спринтерів.

$$X = \frac{\sum V}{N} = \frac{12.0+12.3+11.9+12.5+11.7+12.6+12.1+12.4+12.0+12.4}{10}$$

Середнє квадратичне відхилення

Додатковою характеристикою середньої арифметичної, що показує мінливість, є середнє квадратичне відхилення (σ). Чим менше σ , тим більше однорідний варіаційний ряд (стабільні ознаки, показники і результати).

Середнє квадратичне відхилення застосовується при оцінці мінливості варіаційного ряду, вирахуванні коефіцієнта варіації, оцінці фізичного розвитку, визначенні середніх помилок і розміру вибірки.

Є елементарний спосіб визначення середнього квадратичного відхилення:

$$\sigma = \frac{V_{\max} - V_{\min}}{K}, \text{ де } V_{\max} - \text{ найбільше значення варіанту;}$$

V_{\min} – найменше значення варіанту, K – коефіцієнт кількості випадків.

Із наведених даних видно, що результат на 100 м кращий – 11.7 с (V_{\max}), а гірший – 12,6 с (V_{\min}). Коефіцієнт K згідно з таблицею дорівнює 3,08. Підставляємо у формулу числові дані й визначаємо середнє квадратичне відхилення (σ).

$$\sigma = \frac{12,6 - 11,7}{3,08} = \frac{0,9}{3,08} = 0,29$$

Прийнято вважати, що всі індивідуальні показники у межах $\pm 1\sigma$ оцінюються як “норма” і носять випадковий характер. Показники $\pm 2\sigma$ носять не випадковий характер, а $\pm 3\sigma$ мають значне відхилення від норми.

Коефіцієнт K (таблиця С.І. Єрмалаєвої для розрахунку числа за формулою)

$$\sigma = \frac{V_{\max} - V_{\min}}{K}$$

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	-	-	1,13	1,69	2,06	2,33	2,53	2,70	2,85	2,97
10	3,08	3,17	3,26	3,34	3,41	3,47	3,53	3,59	3,64	3,69
20	3,73	3,78	3,82	3,86	3,90	3,93	3,96	4,00	4,03	4,06
30	4,09	4,11	4,14	4,16	4,19	4,21	4,24	4,26	4,26	4,30
40	4,32	4,34	4,36	4,38	4,40	4,42	4,43	4,45	4,47	4,48
50	4,50	4,51	4,53	4,54	4,56	4,57	4,59	4,60	4,61	4,63
60	4,64	4,66	4,66	4,68	4,69	4,70	4,71	4,72	4,73	4,74
70	4,75	4,77	4,78	4,79	4,80	4,81	4,82	4,83	4,83	4,84
80	4,85	4,86	4,87	4,88	4,89	4,90	4,91	4,91	4,92	4,93
90	4,94	4,95	4,96	4,97	4,97	4,98	4,99	4,99	5,00	5,01
N	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
K	5,02	5,49	5,76	5,96	6,07	6,18	6,28	6,35	6,42	6,48

Помилка середнього арифметичного

Визначається за формулою:

$$m = \pm \frac{\sigma}{\sqrt{n-1}};$$

Вона свідчить про те, наскільки середня арифметична величина, одержана із вибіркової сукупності (10-20 випадків), відрізняється від істинної, яка була б одержана на генеральній сукупності (100, 200, 300 і більше випадків).

У виразі під коренем ставиться $n - 1$, якщо менше 30 випадків, якщо ж більше, то тільки n .

Помилка середньої арифметичної ($\pm m$) застосовується при вирахуванні довірливого коефіцієнта (t).

Достовірність різниці між двома середніми величинами

У педагогічній діяльності при визначенні ефективності методик виховання рухових здібностей або тренувальних засобів у різних кількісних варіантах часто доводиться порівнювати дані експериментальної і контрольної груп, відомості між якими повинні бути статистично доведеними. Для цього вираховується коефіцієнт достовірності (t).

$$t = \frac{X_{\text{більш}} - X_{\text{менш}}}{\sqrt{m_1^2 + m_2^2}};$$

Якщо $t > 2,0$, то відмінності достовірні. При менших значеннях – не достовірні.

Достовірність відмінностей часто демонструється процентним розподілом ймовірності і позначається латинською буквою “P” зі знаком менше “<” або “>”. Достовірні значення мають межу 95,0; 99,0; 99,9% і позначаються як $p < 0,05; 0,01; 0,001$.

Важливе місце при написанні тексту розділу («Результати дослідження») займає ілюстрований матеріал. В ході дослідження студент збирає різноманітний фактичний матеріал: цифрові дані, анкети, протоколи, фотографії і т.п. Зібраний матеріал потрібно занести в таблиці та оформити графічно.

При складанні таблиць необхідно дотримуватися певних правил:

1. Слово таблиця без скорочення разом з порядковою цифрою, яка складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, пишеться справа (арабською без знака “№”). Наприклад:

Таблиця 3.1

Показники рівня фізичної підготовленості хлопчиків 1-го класу

2. Заголовок таблиці розміщуються зразу за номером таблиці. Назва таблиць пишеться з прописної букви без крапки в кінці. Скорочення у заголовках таблиць не допускається.
3. В заголовках граф і колонок допускаються тільки ті скорочення, які прийняті в тексті, або є загальноприйнятими (с, хв, км, к-сть разів і т.і.).
4. Горизонтальні та вертикальні лінії, які розділяють рядки таблиці можна не проводити, якщо їх відсутність не затрудняє користування таблицею.
5. Таблицю слід розміщувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше.
6. На всі таблиці в роботі мають бути посилання в тексті.
7. Розмір таблиці не повинен перевищувати стандартного аркуша паперу. Якщо таблиця не вміщується на такому форматі, її треба давати з продовженням на кількох сторінках. Над продовженням таблиці на новому листі ставиться заголовок типу “Продовження таблиці” і з зазначенням номера таблиці. Заголовок таблиці на новій сторінці не повторюється.
8. Не рекомендуються вертикальні надписи в графах таблиць.
9. Примітки до таблиці розміщуються безпосередньо під нею.
10. У графах таблиць не можна залишати вільні місця. Якщо дані відсутні, треба ставити тире, або писати «немає». Якщо табличні стовпці заповнені текстом, то крапка у кінці його не ставиться.

Курсову роботу можна ілюструвати рисунками, схемами, графіками і фотографіями. Вони розміщуються у тексті роботи або виділяються у вигляді окремого додатку. Назва рисунка розміщується під рисунком.

Для зображення змін кількісних характеристик найбільш часто користуються лінійними діаграмами. Цифрові дані на них зображуються у вигляді кривих ліній.

При побудові лінійних діаграм слід дотримуватися таких правил:

1. На діаграмі повинні бути: її назва, назва кривих, шкали-лінії з розміщеними на них позначками, назва шкал з розмірностями, умовні позначення, координатна сітка (але не завжди).
2. Криві лінії на діаграмі повинні різко відрізнятися від ліній координатної сітки за товщиною. Головна крива проводиться товстою лінією, координатні лінії – тонкою, а ордината і абсциса – приблизно в два рази тонші від лінії сітки.
3. Криві можуть малюватися різними ламаними лініями (суцільними, тире, або крапками) і завжди одним кольором (чорними чорнилами або чорною пастою).
4. На одному графіку не рекомендується розміщувати більше 4 кривих.
5. Назва діаграми розміщується під нею після слова “Рисунок” з порядковою цифрою розділу і порядкового номера рисунка (арабською без знаку №), підпис (текстівка) починається з великої букви. У кінці підпису крапку не ставлять.
6. Пояснення кривих виносяться на вільну частину розграфленої площадки, або в тексті, або під графік. При можливості замість додаткового пояснення слід зробити короткий надпис біля самої кривої.

В курсових роботах зустрічаються часто і плоскі діаграми. Найбільш розповсюдженою є стовпчикова діаграма.

При їх будові необхідно дотримуватися таких правил:

1. Прямокутні стовпчики повинні мати однакову ширину і розміщуватися, звичайно, вертикально.
2. Основою для стовпчиків служить вісь абсцис (лінія).
3. Відстань між стовпчиками повинна бути рівною.
4. Назва показників проводиться так, як і в лінійних діаграмах.

3.5 ВИСНОВКИ

Логічним завершенням курсової роботи є висновки. Головна їх мета – підведення підсумків проведеної роботи. Ця заключна частина її повинна містити не тільки кінцеві положення досягнень автора, але і вказувати на подальшу перспективу розвитку досліджень даного питання.

Висновки подаються у вигляді окремих конкретних і лаконічних положень, що підсумовують одержані дані. Дуже важливо прослідити, щоб висновки відповідали поставленим завданням роботи.

Як правило, пункти висновків включають ті узагальнені цифрові дані, що містять елементи новизни і отримані безпосередньо автором.

Одним із пунктів висновків можуть бути рекомендації з теоретичної та практичної реалізації одержаних результатів.

Слово «**Висновки**» на листі розташовують посередині рядка і друкують великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Висновки в роботі, як правило, формулюються по пунктах, які нумеруються арабськими цифрами. Кількість пунктів не обмежується, але звичайно їх буває від 2 до 10.

Приклади висновків:

ВИСНОВКИ

1. Виявлення рухових здібностей дітей 6-11 років на уроках фізичної культури можливе на основі інформативних показників (стрибок в довжину з місця, метання малого м'яча (150 г) на відстань, човниковий біг 4x9 м; біг 30 м з високого старту; нахил тулуба вперед).
2. Ефективність запропонованої методики розвитку рухових здібностей у хлопчиків і дівчат 1-4 класів дозволила добитися більшого приросту результатів в експериментальних класах ($P < 0,05$).

ВИСНОВКИ

1. Динаміка показників фізичної підготовленості юнаків не має значного росту від 10 до 11 класів.
2. Виявлено, що юнаки 10 й 11 класів мають середній рівень (61,7%), вищий за середній рівень (20,7%) і нижчий за середній рівень (17,6%).
3. Фізична підготовленість юнаків за результатами виконання державних тестів показала, що середній показник по 10 класах – 29-30 балів, по 11 класах – 26-27 балів.
4. Високого рівня з фізичної підготовленості серед юнаків 10 та 11 класів не було виявлено.

5. Низький рівень з фізичної підготовленості був виявлений в одного юнака 10 класу, що склало 2,9%.

ВИСНОВКИ

1. Активний руховий режим, в обсязі 14-20 годин на тиждень занять фізичними вправами, позитивно впливає на розумову і фізичну работоздатність учнів і сприяє підвищенню успішності, збільшенню рівня фізичної підготовленості.
2. З метою підвищення рухової активності учнів загальноосвітніх шкіл необхідно:
 - регулярно проводити фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку навчального дня школи;
 - активізувати роботу шкільних секцій, груп загальної фізичної підготовки;
 - виховувати інтерес в учнів до занять фізичною культурою, до здорового способу життя.

ВИСНОВКИ

1. Використання збільшеного обсягу (50-75%) рухливих ігор на уроках фізичної культури в експериментальних класах в значній мірі впливає на рівень розвитку швидкісно-силових і силових якостей у дітей.
2. Рівень фізичної підготовленості учнів в експериментальних класів значно перевищує рівень фізичної підготовленості учнів контрольних класів не тільки за абсолютними показниками, а й за відносними темпами приросту показників з фізичної підготовленості.
3. Середні показники розвитку рухових якостей, отримані в кінці педагогічного експерименту, достовірно вищі ($P < 0,05$) в учнів експериментальних класів в порівнянні з показниками учнів контрольних класів.

ВИСНОВКИ

1. Результати дослідження дозволяють відзначити наявність певного взаємозв'язку між обсягом навчального навантаження та рівнем фізичної підготовленості учнів 8-10 років.
2. Навчальне навантаження (обсягом 26-33 години на тиждень) в учнів 8-10 років експериментальних груп негативно впливає на стан здоров'я (кількість пропущених уроків по хворобі в експериментальній групі склало – 1389 годин, в контрольній групі – 1060 годин, кількість дітей, які пропустили уроки по хворобі в експериментальній групі – 227 чоловік, в контрольній групі – 45 чоловік.)
3. В спеціалізованих школах особливу увагу треба приділяти нормам навчання і режиму.

ВИСНОВКИ

1. Показники фізичної підготовленості на початку не мали достовірної різниці між експериментальною і контрольною групами 12-13-літніх підлітків.
2. В показниках спеціально-рухової підготовленості до експерименту нами була відзначена достовірна тенденція ($t = 1,2$) в групі 12-літніх підлітків, в групі 13-літніх підлітків – різниця була достовірна в порівнянні з контрольною групою ($t = 4,13$).
3. В кінці педагогічного експерименту в обох групах показники покращились, але в експериментальній групі 12-літніх приріст достовірний був за 3 тестами, в групі 13-літніх – за 5 тестами, в контрольній групі 12-13 літніх підлітків достовірного приросту не було.
4. Методика тренувального процесу в експериментальній групі 12-13 літніх підлітків позитивно впливає на підвищення рівня фізичної і спеціально-рухової підготовленості за рахунок засобів загальної, додаткової і спеціально-фізичної підготовленості.
5. Середні показники з тестів, отримані в експерименті можуть бути використані тренерами при оцінці рівня фізичної підготовленості в групі навчальної підготовки з боксу.
6. Рекомендовані контрольні вправи також можуть бути використані боксерами всіх розрядів, вони не потребують складного обладнання і відрізняються об'єктивністю отриманих результатів.

3.6 СКЛАДАННЯ ПЕРЕЛІКУ ДЖЕРЕЛ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПРИ НАПИСАННІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Наприкінці роботи, починаючи з нової сторінки, треба подати перелік посилань, які використовувалися в основній частині роботи.

При складанні переліку посилань слід керуватися такими правилами:

1. До переліку посилань вносяться роботи всіх згаданих авторів – вітчизняних та зарубіжних. Автори, матеріали яких не згадувались в курсовій роботі, до списку переліку не включаються.
2. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (номерні посилання).
3. Нумерація наскрізна протягом всього списку і позначається арабськими цифрами.
4. Бібліографічний опис складається мовою оригіналу.

Нижче наводимо окремі зразки бібліографічного опису використаної літератури.

**ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.): монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна.

	<p>Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p> <p>3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
Без автора	<p>1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с.</p> <p>2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницького, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницького, 2017. Т. 1. 382 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02.</p>

	Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української

	<p>Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Патенти	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-</p>

	довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. показч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. показч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. показч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показники (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.

	<p>3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i>: материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p>
Частина видання: довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i>: словник термінів / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
Частина видання: продовжуваного видання	<p>1. Коломoeць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломoeць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf.</p>

4 ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

До оформлення курсової роботи подається ряд загальних вимог.

Курсова робота починається з титульного листа, який оформляється відповідним чином (див. зразок).

Роботу виконують на одному боці аркуша, вона повинна бути набраною на комп'ютері. Для цього використовують папір формату А4 (210х297 мм).

Друкувати треба текст через полуторний інтервали (на сторінці повинно бути не більше 29-30 рядків, у кожному рядку біля 60 знаків, враховуючи пропуски) кегель шрифт (розмір) – 14 pt у форматі WORD\WINDOWS.

Поля зліва, зверху і знизу – не менше 20 мм, справа – не менше 10 мм.

Абзацний відступ повинен всюди дорівнювати 5 знакам.

Нумерація сторінок виконується у правому верхньому куті без крапки в кінці. На титульному листі номер сторінки не ставиться, але завжди вважають, що титульний аркуш – сторінка номер 1, наступна сторінка повинна мати номер 2 і т.д. при виконанні курсової роботи.

ЗМІСТ

Вступ

1

1.1

1.2

1.3

2

2.1

2.2

2.3

3

3.1

3.2

Висновки

Перелік посилань

Загальний стиль. У всьому рукописі слід уникати довгих речень, частого вживання однакових слів, словосполучень і оборотів.

Не прийнято вживати слова «я», «мною», “проведений мною експеримент”, а слід писати “проведений нами експеримент”.

Не можна зловживати вступними словосполученнями: “слід підкреслити”, “треба відмітити”, “представляє інтерес”, “з цієї точки зору”, “що стосується”.

Посилаючись на таблиці і рисунки, треба уникати слів “представлені”, “дані”, “дає”. Краще вживати слова: “наведено”, “побудовано”, “нанесено”.

Термінологія. При вживанні спеціальних термінів необхідно дотримуватися таких правил:

1. Одноманітність у всій роботі, оскільки не можна одним терміном назвати різні поняття і, навпаки, однакові поняття різними термінами.
2. Ті терміни, які вводяться авторами, слід докладно пояснювати.

Допустимі скорочення:

1. Допускаються скорочення слів “і т.д.”, “і т.п.”, “та ін.”
2. Не можна скорочувати слова “таким чином”, “так що”, “замість”, “наприклад”, “біля”, “формула”, “рівняння”, “вправа” і т.п.
3. Не треба робити скорочення шляхом довільного злиття слів чи термінів (наприклад: спеціальна вправа – спецвправа, спортивне тренування – спорттренування).
4. Умовні скорочення наукових термінів повинні бути однаковими по всій роботі.
5. Скорочення складних термінів, утворені з початкових букв складних слів, пишуть рядковими буквами з крапками (наприклад: коефіцієнт корисної дії – к.к.д., центр тяжіння – ц.т.).
6. Загальноживані скорочення загальних іменників позначаються зливо рядковими буквами (наприклад: вищий навчальний заклад – ВНЗ).
7. Посилання та інші сторінки роботи (глави, розділи, підрозділи та ін.), а також на таблиці та малюнках з вказівкою їх порядкового номеру даються зі скороченням (наприклад: див. табл. 3.1, рис. 3.1.1).

Цифровий матеріал.

1. Числа до десяти, якщо вони не мають одиниць вимірювання, пишуть словами, більше десяти – цифрами. На початку речення, особливо абзацу, краще писати число словами.
2. Якщо в ряду чисел є хоч одне число зі знаком після коми, усі числа повинні мати стільки ж знаків після неї: 4,32; 5,00; 1,32.
3. Числа, які стоять поряд, відокремлюються крапкою з комою: 1,0; 2,5; 3,2; 1,4.

4. Перед числами з вказаними одиницями вимірювання не ставиться тире і прийменник “в”: швидкість бігу 9 м/с
5. Одиниці вимірювання при дробових числах повинні з ними узгоджуватись: 3,5 рази; 2,5 хв; 1,4 год/тиж.
6. Вказуючи межі коливань, одиниці вимірювання ставляться тільки після другого числа: швидкість вимірюється від 10 до 17 м/с; від 2 до 8 разів; від 10 до 12 балів.

5 ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

На написану чи надруковану курсову роботу, студент складає тези або доклад виступу обсягом 4-6 сторінок. В них він повинен коротко обґрунтувати актуальність теми, ознайомити із завданнями досліджень, методами, організацією та основними результатами досліджень. При викладанні матеріалів дослідження студент повинен чітко володіти текстом.

Захист робіт проводиться відкрито при обов'язковій участі наукового керівника і в присутності студентів курсу чи академічної групи.

Після доповіді (приблизно 10-15 хв.) студент повинен чітко відповісти на поставлені запитання.

При оцінці курсової роботи необхідно враховувати:

- якість роботи, правильність і глибину викладання матеріалу теми, відповідність змісту назві теми;
- чіткість і конкретність постановки завдань та вибору сучасних методів дослідження;
- методичний рівень, літературне опрацювання (кількість праць), грамотність та культуру оформлення роботи;
- якість доповіді: уміння коротко, чітко обґрунтовувати актуальність теми, здібність швидко та зрозуміло відповідати на поставлені запитання;
- ступінь самостійності при виконанні роботи;
- глибину знань, правильність виконання і чіткість ілюстрацій.

Оцінювання курсової роботи здійснюється в два етапи.

Спочатку текст роботи рецензується науковим керівником, який надає у рецензії попередню оцінку, що виставляється за чотирибальною системою, за такими критеріями:

- відповідність змісту обраній темі;
- наявність глибоко продуманої в усіх її складових частинах програми дослідження;
- ґрунтовність, повнота і критичність літератури з проблеми дослідження;

- успішність виконання дослідного завдання, глибина аналізу зібраного фактичного матеріалу;
- літературне й технічне оформлення роботи, його акуратність;
- вчасність подання роботи на кафедру (не пізніше ніж за один місяць до захисту).

Оцінка за курсову роботу може бути знижена в таких випадках:

1. Оформлення:

- не відповідає затвердженим вимогам до оформлення курсових робіт;
- наявність не виправлених друкарських помилок і пропущених рядків;
- відсутність назв та джерела формування таблиць, діаграм, графіків тощо;
- відсутність умовних позначень;
- відсутність в роботі одного із обов'язкових структурних елементів курсової роботи;
- наявність помилок в оформленні бібліографії: багато «глухих» посилань (коли є посилання на автора ідеї, але немає посилання на саму роботу, де ця ідея обговорюється);
- наявність помилок в оформленні бібліографії: список використаних джерел виконаний не за державним стандартом (дивись новий стандарт: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»);
- пропуск в змісті окремих підрозділів (пунктів, підпунктів) або навіть цілих розділів.

2. Недоліки змісту роботи:

- наявність фактичних помилок у викладі теоретичних позицій з літературних джерел;
- відсутність посилань на джерела, а також на джерела, які безпосередньо стосуються вирішуваної проблеми і опубліковані не менше 10 років тому (окрім історіографії).;
- використання великих фрагментів чужих текстів без зазначення їхнього джерела;
- відсутність аналізу вітчизняних праць, присвячених проблемі дослідження.
- відсутність аналізу зарубіжних праць, присвячених проблемі дослідження.;
- теоретична частина не завершується висновками і формулюванням предмету власного дослідження.;
- назва роботи не відбиває її реального змісту.

3. Доповідь і захист:

- студент доповідаючи, використовує презентацію, але не коментує наочну інформацію;
- студент виявляє невпевненість, не дає аргументовані відповіді на запитання.

Результати захисту курсової роботи визначаються оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та кількістю балів за шкалою ECTS.

На основі рецензії керівника і рівня захисту студентом курсової роботи комісія в результаті обговорення на закритому засіданні оцінює її за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та кількістю балів за шкалою ECTS. Незадовільна оцінка у залікову книжку не виставляється. Позитивна оцінка заноситься керівником до екзаменаційної відомості і залікової книжки студента.

Оцінка “*відмінно*” (90-100 балів) виставляється в тому разі, якщо зміст відповідає темі дослідження, робота містить добре продуману й правильно оформлену програму дослідження та ґрунтовний, критичний аналіз наукової літератури з відповідної проблеми, теоретичний матеріал органічно поєднано з практичним, судження студента відзначаються оригінальністю, він продемонстрував високий рівень самостійності під час виконання роботи, яка грамотно написана, охайно оформлена та вчасно подана науковому керівникові.

Оцінка “*добре*” (75-89 балів) ставиться за наявності незначних недоліків – недостатньо точних висновків, поодиноких випадків порушення логіки викладу, вимог стилю, переважності цитатами, огріхами в оформленні, невеликих мовних помилок.

Оцінка “*задовільно*” (60-74 бали) виставляється за наявності значних недоліків – неправильно розроблено програму дослідження, тему проаналізовано поверхово, відсутній критичний аналіз наукової літератури з відповідної проблеми, теоретичний матеріал не завжди органічно поєднано з практичним, не дотримано певних вимог до оформлення роботи, наявна значна кількість мовних помилок.

Оцінка “*незадовільно*” (менше 60 балів) ставиться, якщо робота не задовольняє зазначеним вимогам (наприклад, відсутня практична частина; зміст не відповідає назві роботи; робота виконана на підставі лише одного (чи навіть декількох) підручника або навчального посібника, без використання нормативних актів, не самостійно, наявні грубі порушення вимог до оформлення роботи; велика кількість мовних помилок).

За шкалою ECTS результат виконання та захисту курсової роботи визначається за 100-бальною шкалою. За рішенням, прийнятим на засіданні кафедри, 60 балів відводиться для оцінки змісту, 20 балів – для оцінки оформлення й організації виконання курсової роботи та 20 балів – для оцінки її захисту.

6 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПРИ НАПИСАННІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Значна увага приділяється формуванню системи запобігання та виявлення академічного плагіату в освітньому процесі, відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» і рекомендацій SAIUP – проекту сприяння академічній доброчесності в Україні, що реалізується Американськими радами за підтримки посольства США в Україні спільно з Міністерством освіти і науки України.

«Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної наукової, творчої діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Форми проявів академічної недоброчесності під час виконання курсової роботи:

- академічний плагіат та самоплагіат – використання у власній роботі чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань; цитування матеріалу, створеного іншою особою, без належного дотримання правил цитування; спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;
- хибне співавторство – внесення до списку авторів наукової праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;
- обман, підробка – свідоме надання завідомо неправдивої інформації;
- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу;
- публікація вигаданих результатів досліджень;
- корегування результатів досліджень під гіпотезу, яку треба довести;
- порушення методики виконання досліджень;
- виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів;
- використання придбаних академічних текстів, що виконані на замовлення;
- необ'єктивне оцінювання.

Курсова робота перевіряється електронною системою запобігання та виявлення академічного плагіату:

- для курсової роботи загальний особистий внесок повинен становити не менше 70% від загальної праці.
- для кваліфікаційної роботи та науково-дослідної роботи загальний особистий внесок повинен становити не менше 80% від загальної праці.

7 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

<i>I Критерії оцінювання</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>	<i>Бали за виконання</i>
<u>I. Підсумкове оцінювання рівня виконання роботи науковим керівником</u>		
<u>1. Якість виконання теоретичної частини курсової роботи:</u>	35	
1) актуальність, новизна обраної теми та практична цінність отриманих результатів;	5	
2) чіткість структури і логічна послідовність викладення матеріалу;	10	
3) якість і глибина наукового, теоретичного, методологічного та практичного аналізу проблеми;	5	
4) наявність авторського аналізу літературних джерел, повнота літературного огляду;	10	
5) грамотність цитування.	5	
<u>2. Правильність представлення результатів та якість їхньої інтерпретації:</u>	15	
1) правильність отриманих результатів;	10	
2) наявність загальних висновків роботи;	5	
<u>3. Відповідність вимогам оформлення роботи (нормоконтроль):</u>	10	
1) структура роботи;	5	
2) методичні правила оформлення роботи.	5	
<u>4. Вчасність виконання завдань курсової роботи:</u>	10	
1) відповідність плану виконання структурних частин роботи;	5	
2) відвідування консультацій	5	
З а г а л о м	70	

II. Критерії оцінювання захисту курсової роботи комісією	<i>Максимальна кількість балів</i>	<i>Бали за виконання</i>
<u>Виступ студента на публічному захисті роботи:</u>		
1) виступ студента на публічному захисті роботи	20	
2) відповіді на запитання	5	
3) наявність презентації	5	
З а г а л о м	30	
В с ь о г о	100	

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 3.1

Показники рівня фізичної підготовленості дівчат 7-8 років (в %)

Рівні	Етапи дослідження			
	Початок експерименту		Закінчення експерименту	
	Контрольна група	Експериментальна група	Контрольна група	Експериментальна група
Низький	33,3%	20,1%	33,3%	6,6%
Нижче середнього	46,6%	26,6%	40,0%	20,0%
Середній	13,3%	33,3%	20,1%	33,3%
Вище середнього	6,6%	20,0%	6,6%	26,6%
Високий	-	-	-	13,3%

Приклад оформлення рисунка

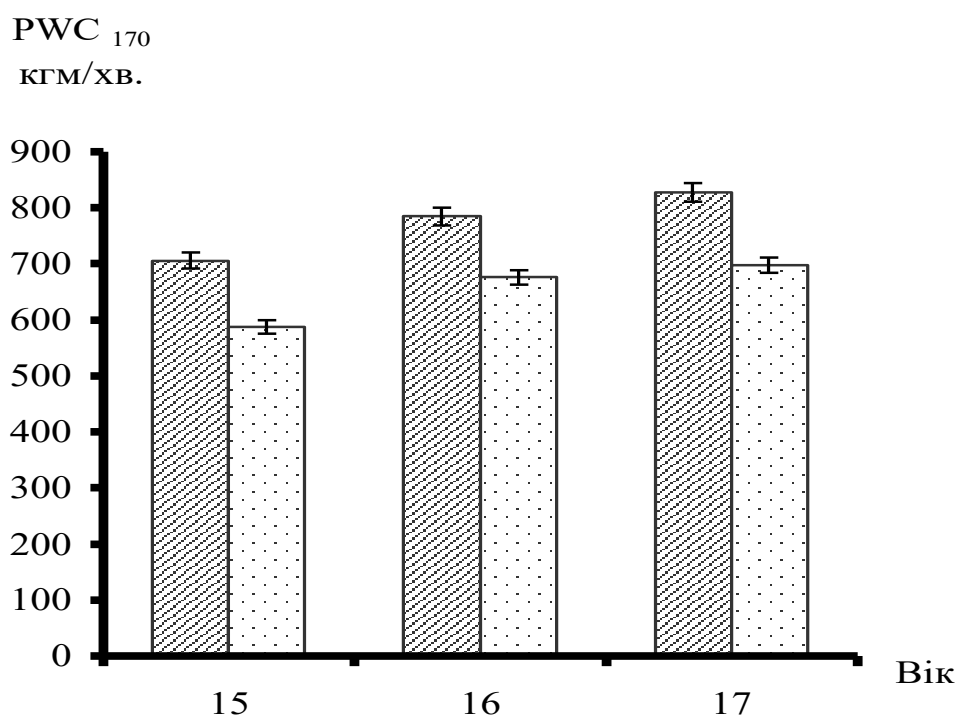

Рис.3.1 Показники фізичної роботоздатності в учнів віком 15-17 років

Примітки : – юнаки
 – дівчата

Приклад оформлення титульного аркуша

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет фізичного виховання

кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту

КУРСОВА РОБОТА

з теорії і методики фізичного виховання

з теми: Вивчення критеріїв дозованих навчальних навантажень рекомендованих шкільною програмою з фізичної культури

Виконала: студентка 2 курсу,
групи _____
Спеціальність 017
«Фізична культура і спорт»
Освітня програма «Фізичне виховання»

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівник: д-р.пед.наук, професор

Конох А.П.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: _____
ECTS _____

Запоріжжя – _____ рік

Навчально-методичне видання
(українською мовою)

Чиженок Тамара Макарівна
Коваленко Юлія Олексіївна
Тищенко Валерія Олексіївна

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Методичні рекомендації до виконання курсових
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності «Фізична культура і спорт»
освітньо-професійних програм «Фізичне виховання» та «Спорт»

Рецензент *М.В.Маліков*
Відповідальний за випуск *А.П.Конох*
Коректор *С.Б.Парій*